

МАШИНА І ЕКСТЕР'ЄР

У деяких господарствах ще є корови, вим'я яких непридатне для доїння апаратом. Це тварини з неправильною формою вим'я, тугодійні, хворі на запалення вим'я, з поганою віддачею молока в апарат тощо.

З метою вивчення форм вим'я і властивостей молоковіддачі в корів чорно-рябої худоби та успадкування цих ознак потомками від бугаїв окремих ліній ми провели дослід у радгоспі «Бучанський» Київської області на 148 чорно-рябих коровах-потомках 12 бугаїв з 6 ліній і споріднених груп.

Із 148 корів ванноподібну і чашоподібну

форми вим'я мали 48 тварин, або 32,43%, округло-звужену — відповідно 85 і 57,43% і козячу та примітивну — 15 і 10,14%.

Середньодобовий удій корів з округло-звуженою формою вим'я був на 15,7% нижчий, ніж з чашоподібною. Тварини з козячою та примітивною формами вим'я мали середньодобовий удій на 39,2% нижчий, ніж з чашоподібною, і на 27,5% менший, ніж з округло-звуженою.

Важливим показником молоковіддачі є рівномірність розподілу молока по частках вим'я, оскільки від цього залежить здоровий стан вим'я при машинному доїнні.

В нашому досліді в чорно-рябих корів співвідношення удоїв з передніх і задніх часток у середньому було таке (у процентах) 41,94 : 58,06. При цьому кількість молока, одержаного з передніх часток вим'я, коливалось від 22,25 до 56,08%. Зокрема, в 32,43% дослідних корів питома вага молока з передніх часток становила 45 і більше, у 30,40% корів — відповідно 40—45%, у 20,95% — 35—40%, у 16,22% корів — менш як 35%.

Найбільш рівномірно розподілялося молоко по частках у корів з чашоподібною формою вим'я. Корови чорно-рябої породи відзначаються високою швидкістю молоковіддачі. В середньому за хвилину від них надаюють 1,22 кілограма молока (коливання від 0,43 до 2,33 кілограма). Це значно більше, ніж від тварин симентальської та білоголової української порід, відповідно на 787 і 786 мілілітрів за хвилину.

Виявлено також тісний взаємозв'язок між швидкістю молоковіддачі та середньодобовими удоями корів. Це свідчить про те, що селекція на підвищення удоїв деякою мірою сприятиме прискоренню молоковіддачі. Проте зв'язок між швидкістю молоковіддачі та удоєм з передніх часток вим'я незначний, тому при доборі тварин необхідно враховувати кожний з цих показників окремо.

Ми оцінювали бугаїв-плідників з різних ліній чорно-рябої худоби за анатомо-фізіологічними властивостями вим'я дочок. Кращою формою вим'я відзначалися дочки плідників Марінуса 60157, Варі 1, Класу 182, В'язя 576 і Наритса 248.

Найціннішими щодо молоковіддачі були дочки бугаїв Варі 1, Класу 182 і Нартонна 270. Вони добре поєднують велику швидкість молоковіддачі з рівномірним розподілом молока по частках вим'я.

М. С. ПЕЛЕХАТИЙ,
зоотехнік (Науково-дослідний
ордена Трудового Червоного
Прапора інститут тваринництва
Лісостепу і Полісся УРСР)